

door de practische indeeling zeer vergemakkelijkt. Röntgenologen, die het aanschaffen, zullen deze uitgaaf niet betreuren.

N. VOORHOEVE.

E. BUMM, *Operatieve Gynaekologie*. I Allgemeiner Teil.
J. F. BERGMANN, München 1926. Prijs 38.40 mark.

BUMM, wiens Leerboek der Verloskunde zoo groote waardeering alom verwierf, heeft vele jaren gewerkt aan de samenstelling van een Leerboek der Operatieve Gynaecologie, waarin hij zijn groote ervaring als chirurg-gynaecoloog wilde vast leggen.

Het werk was nagenoeg voltooid, toen BUMM in het najaar van 1925 zoo onverwacht overleed. Het eerste deel, waarin de algemeene operatieve gynaecologie behandeld wordt, was bij zijn dood persklaar; het tweede deel, dat aan de bijzondere operatieve gynaecologie gewijd werd, was nagenoeg klaar. BUMM's leerling, WARNEKROS, heeft nu de taak op zich genomen dit laatste groote werk van zijn leermeester uit te geven, en zoo verscheen nu reeds het eerste gedeelte.

Het is volop BUMM, die ook in dit boek te genieten valt. Prachtige figuren, levendige tekst, scherpe ordening der stof, nauwkeurig vermijden van te ver gaande detaillering — al die bekende goede eigenschappen van het Leerboek der Verloskunde, zijn ook in dit werk te vinden en geven het een apart waardevol karakter. Nagenoeg iedere bladzijde doet duidelijk beseffen dat een man van ongemeen rijke ervaring op het gebied der operatieve gynaecologie aan het woord is, een meester in zijn vak. Het moet voor ieder vrouwenarts een genot zijn in dit werk te studeeren, ook dan wanneer schijnbaar eenvoudige, al lang bekende onderwerpen behandeld worden, want deze krijgen nagenoeg immer een geheel bijzonder relief door de zeer persoonlijke wijze, waarop BUMM ze bespreekt.

Bij menig onderdeel kan hij de resultaten vermelden van eigen, oorspronkelijk onderzoek. Slechts weinig ontleent hij aan literatuur of onderzoek van anderen. De eigen ervaring en inzichten, verworven als clinicus en als docent in een tijdsverloop van bijna vijftig jaren, stelt hij te boek. Zonder twijfel zal naar dit Leerboek even graag gegrepen worden als naar BUMM's Leerboek der Verloskunde. En met nieuwsgierige spanning zal uitgezien worden naar het tweede gedeelte, waarvan het spoedig verschijnen door den uitgever is aangekondigd.

Papier, druk en figuren verdienen de kwalificatie: uitmuntend.

A. H. M. J. VAN ROOY.

H. HARTMANN, *Diagnostic des principaux cancers*. Paris 1927, MASSON, pages 62. Prijs: 10 francs.

Dit werkje is geschreven met de bedoeling de vroege diagnose van kanker te bevorderen, en bevat 32 kleine opstellen, elk handelende over een belangrijken kanker. In elke beschrijving worden de verschijnselen in den aanvang van het ziekteproces scherp belicht. Onder leiding van den bekenden chirurg HARTMANN, werkten een twintigtal vooraanstaande Fransche chirurgen aan deze verzameling mede.